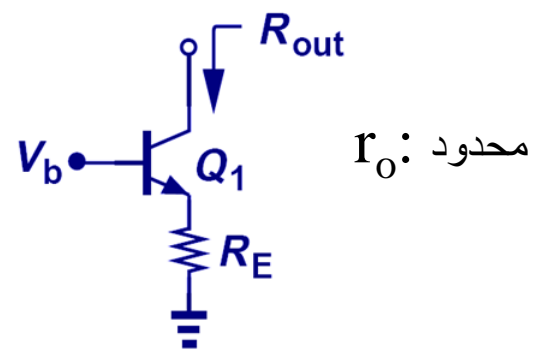
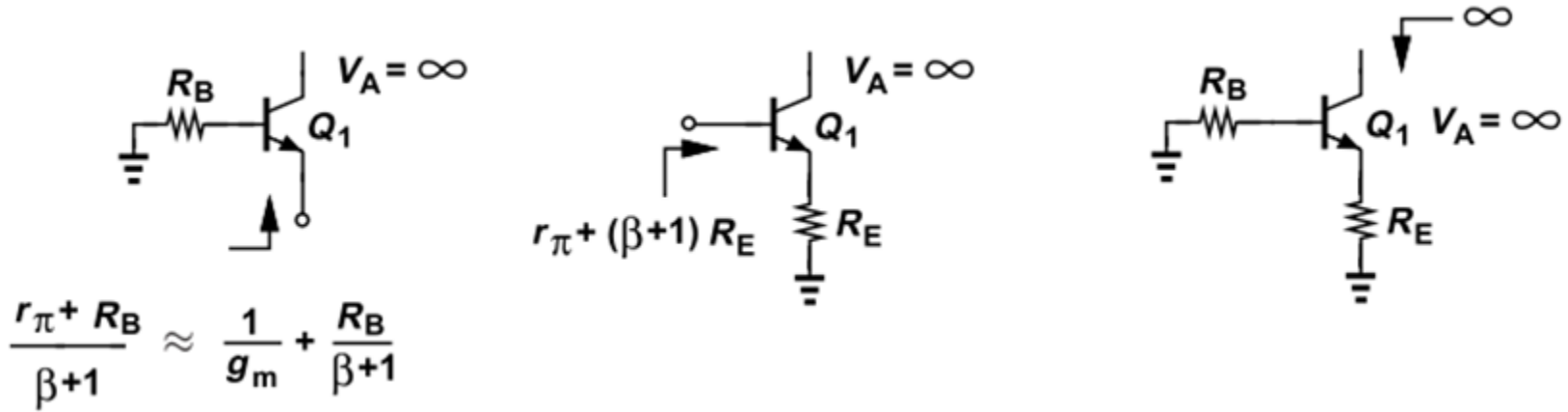

Chapter 9 Cascode Stages and Current Mirrors

- **9.1 Cascode Stage**
- **9.2 Current Mirrors**

سه نکته مهم در مورد امپدانس دیده شده از پایه های ترانزیستور

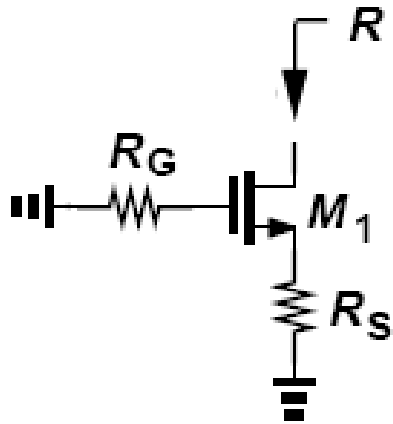
$$R_{out} = (1 + g_m r_O)(R_E \parallel r_{\pi}) + r_O$$

تحقق رفتار دیودی با استفاده از ترانزیستور

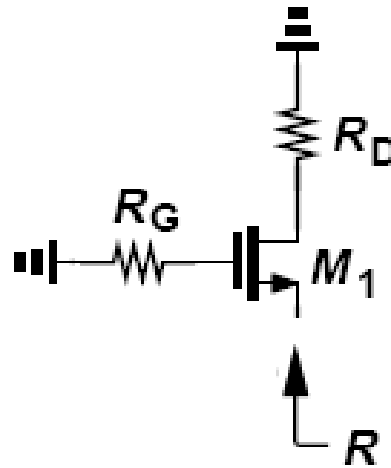

$$R_{out} = \frac{1}{g_m} \parallel r_o \cong \frac{1}{g_m}$$

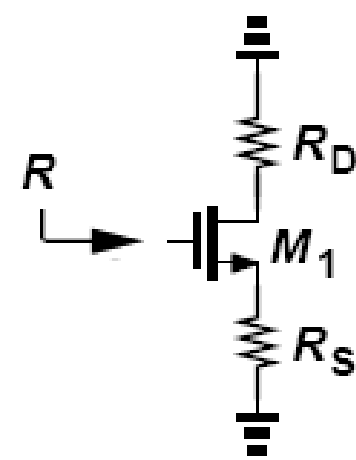
سه نکته مهم در مورد امپدانس دیده شده از پایه های ماسفت

$$R = r_o + (1 + g_m r_o) R_S$$

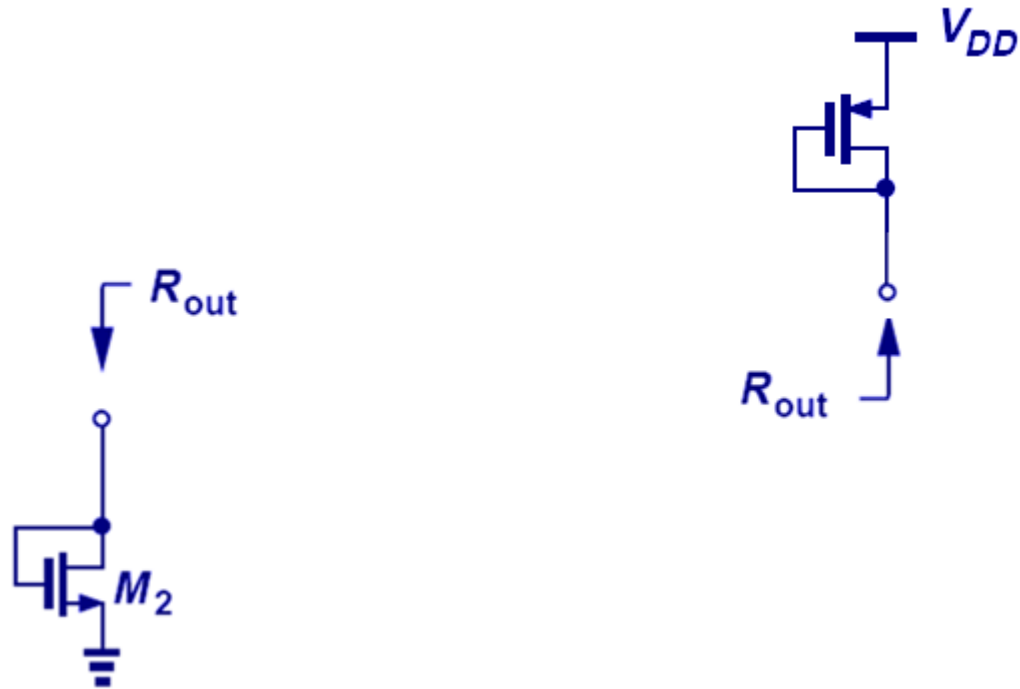

$$R = \frac{r_o + R_D}{1 + g_m r_o}$$

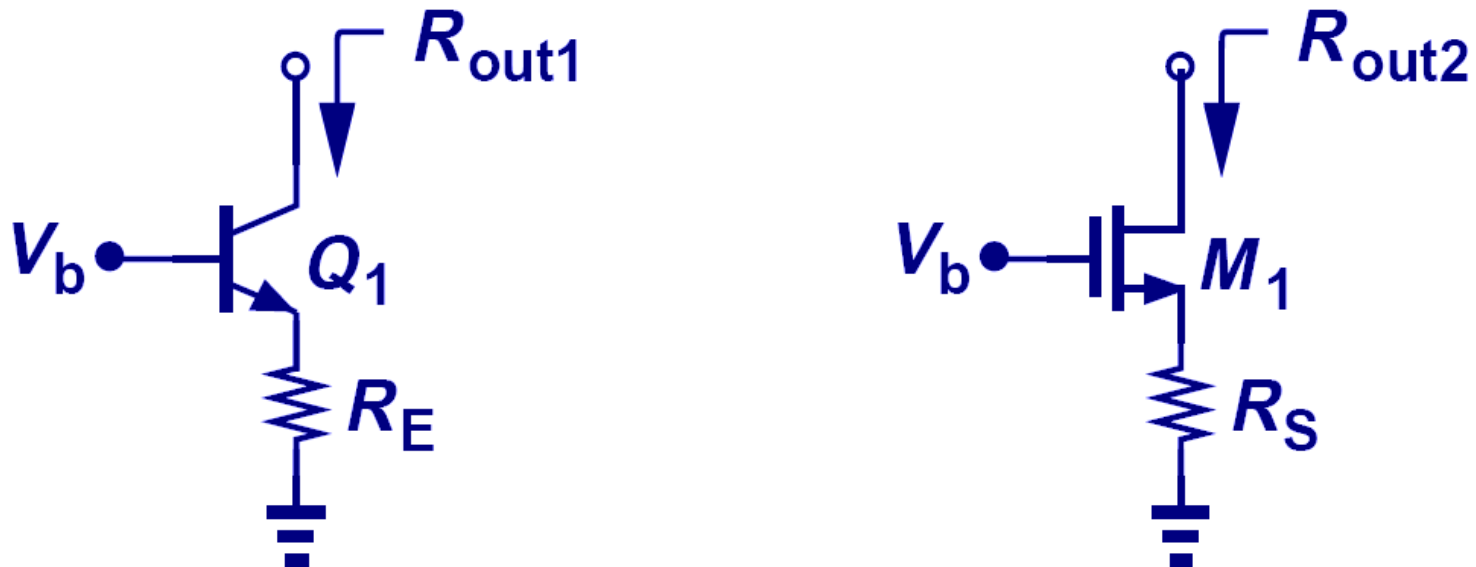
$$R = \infty$$

تحقق رفتار دیودی با استفاده از ماسفت

$$R_{out} = \frac{1}{g_m} \parallel r_o \cong \frac{1}{g_m}$$

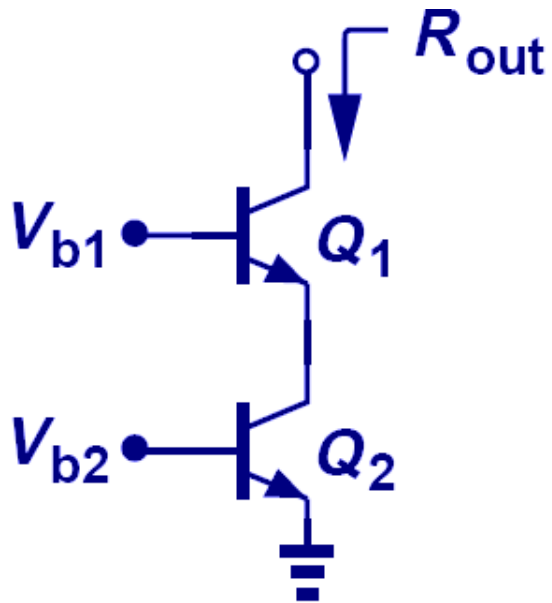
قرار دادن مقاومت در امیتر یا سورس سبب افزایش امپدانس خروجی می شود

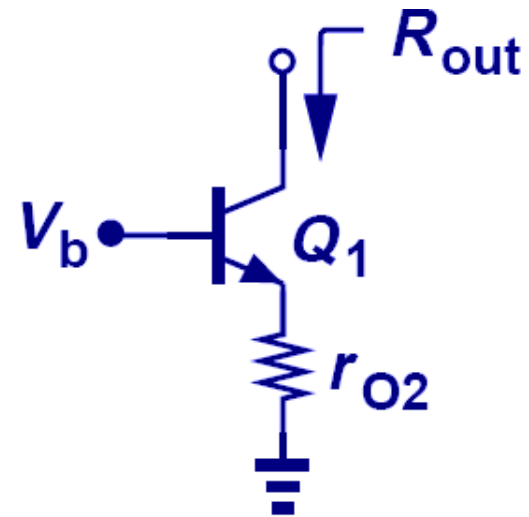
$$R_{out1} = [1 + g_m r_o] (R_E \parallel r_\pi) + r_o$$

$$R_{out2} = (1 + g_m r_o) R_S + r_o$$

کسکد کردن ترانزیستورهای دوقطبی

(a)

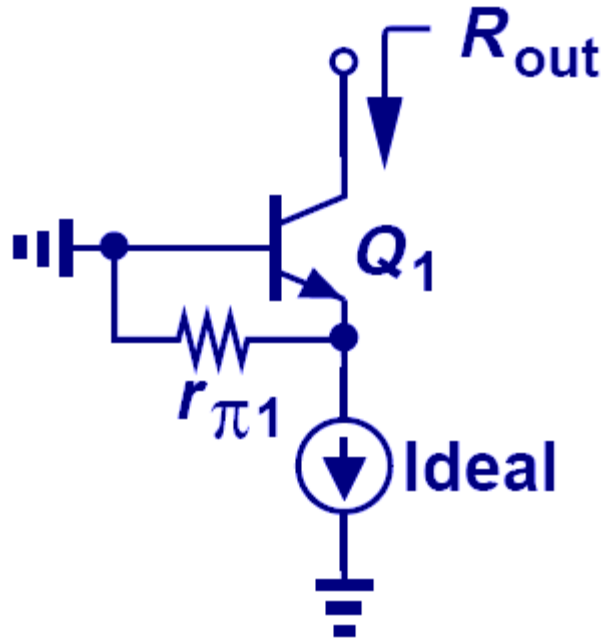

(b)

$$R_{out} = [1 + g_{m1} r_{O1}] (r_{O2} \parallel r_{\pi 1}) + r_{O1}$$

$$R_{out} \approx g_{m1} r_{O1} (r_{O2} \parallel r_{\pi 1})$$

حداکثر امپدانس خروجی

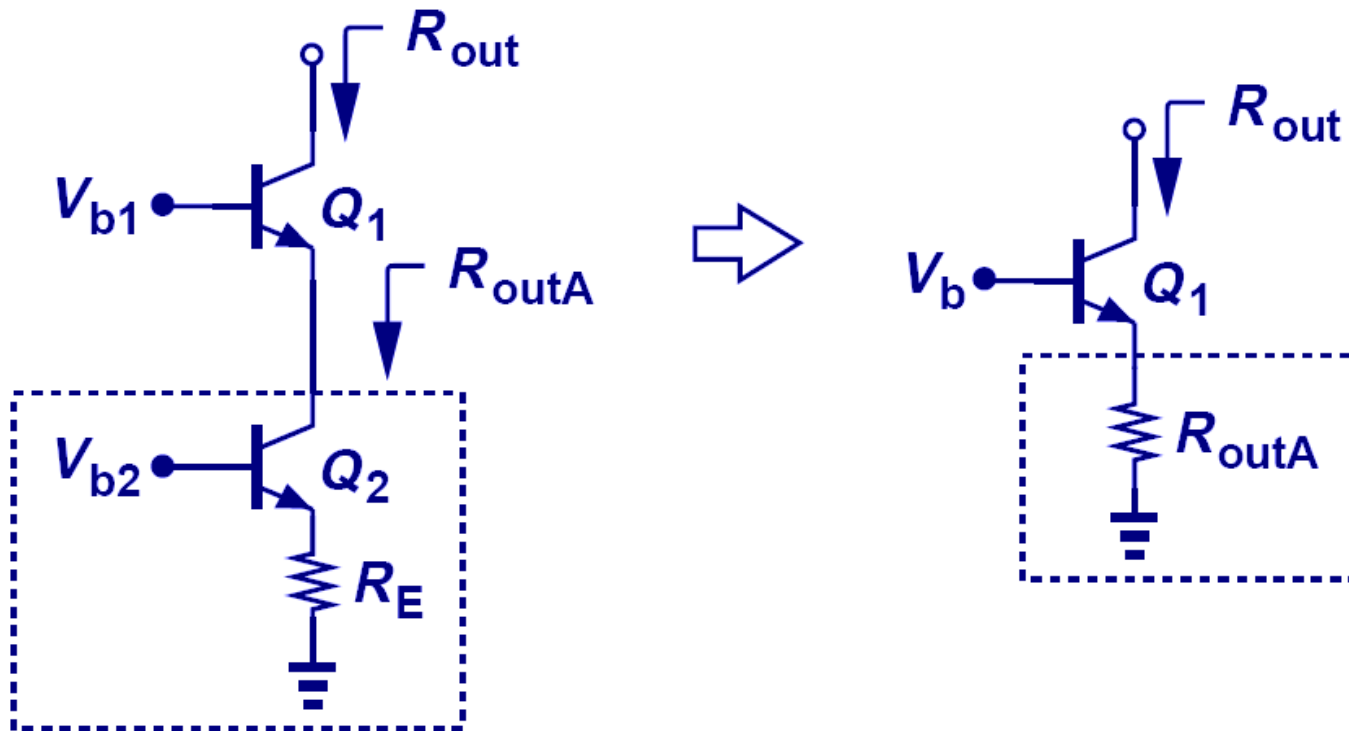

$$R_{out, \max} \approx g_{m1} r_{O1} r_{\pi 1}$$

$$R_{out, \max} \approx \beta_1 r_{O1}$$

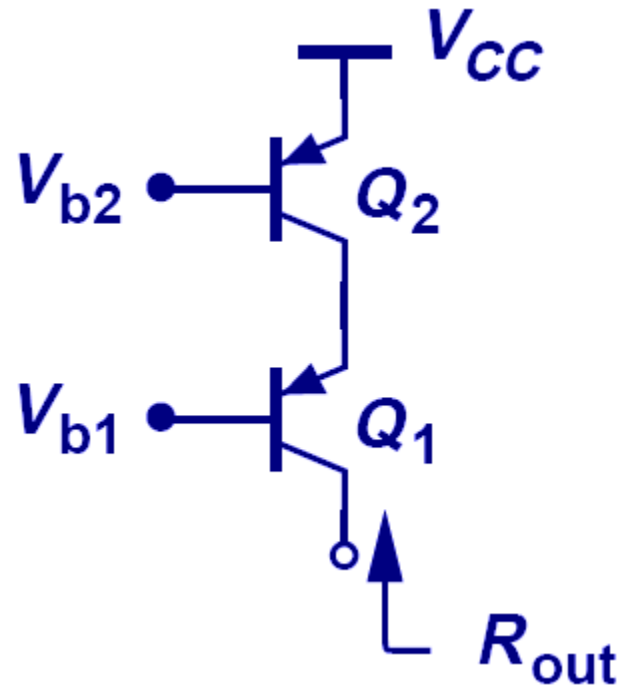
مثال

$$R_{outA} = [1 + g_{m2} r_{O2}] (R_E \parallel r_{\pi 2}) + r_{O2}$$

$$R_{out} = [1 + g_{m1} r_{O1}] (R_{outA} \parallel r_{\pi 1}) + r_{O1}$$

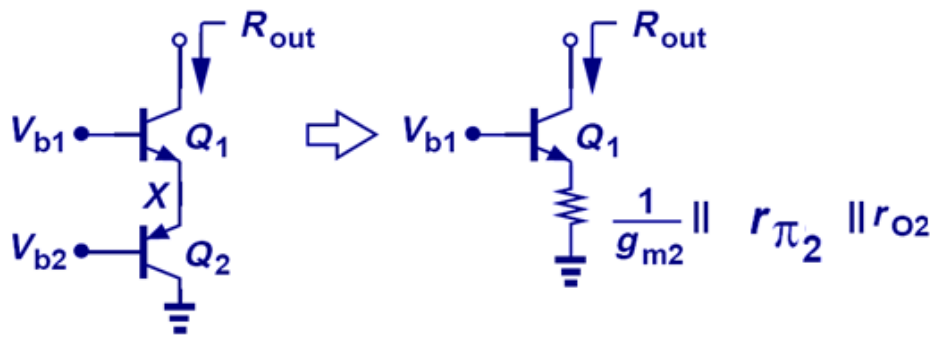
ترانزیستورهای کسکد PNP

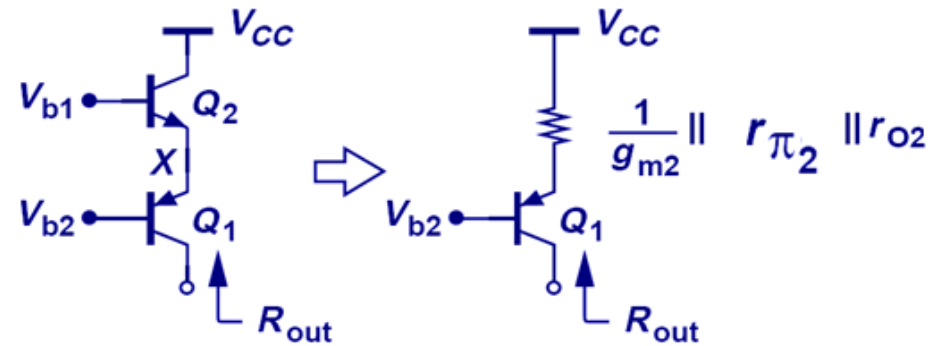
$$R_{out} = [1 + g_{m1} r_{O1}] (r_{O2} \parallel r_{\pi1}) + r_{O1}$$

$$R_{out} \approx g_{m1} r_{O1} (r_{O2} \parallel r_{\pi1})$$

ساختارهای زیر را به عنوان ترانزیستورهای کسکد شده نمی شناسیم

(a)

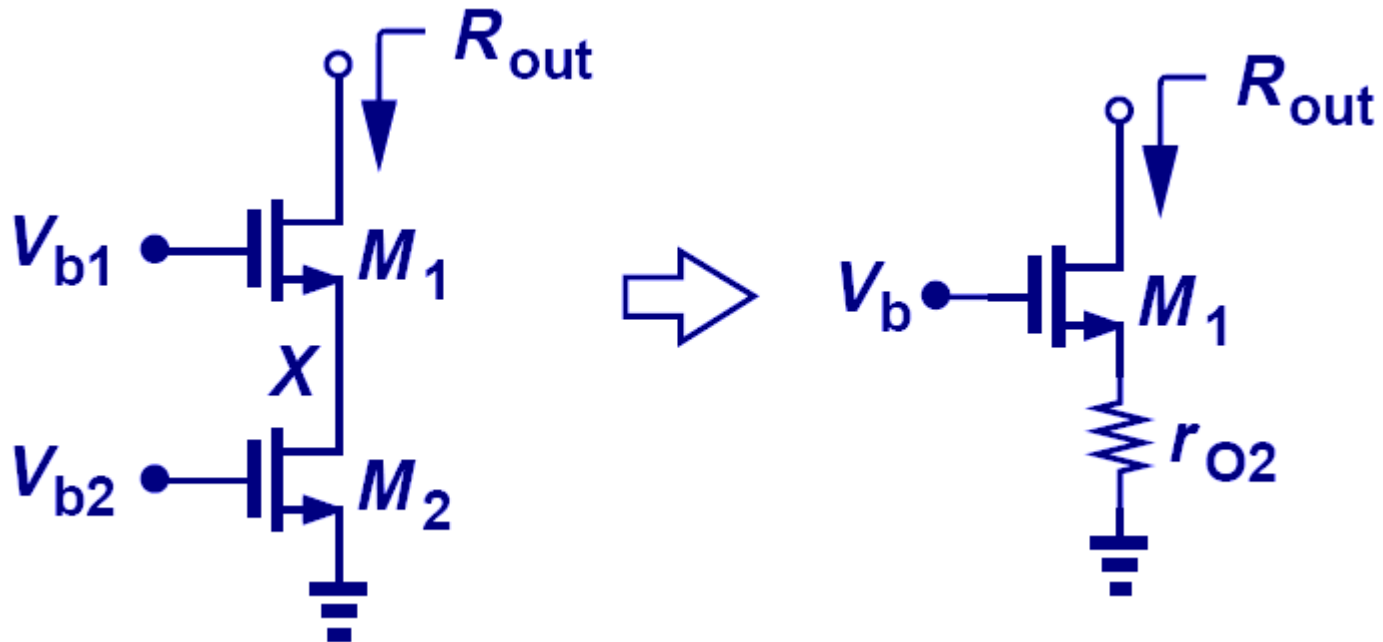

(b)

$$R_{out} = (1 + g_{m1} r_{O1}) \left(\frac{1}{g_{m2}} \parallel r_{\pi 2} \parallel r_{O2} \parallel r_{\pi 1} \right) + r_{O1}$$

$$R_{out} \approx \frac{1}{g_{m2}} + \frac{g_{m1}}{g_{m2}} r_{O1} + r_{O1} \approx 2r_{O1}$$

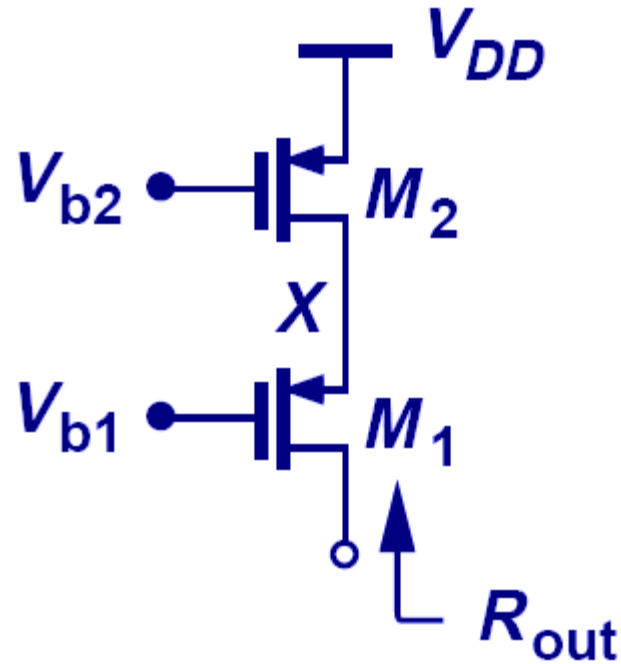
ماسفت های کسکد شده

$$R_{out} = (1 + g_{m1}r_{O1})r_{O2} + r_{O1}$$

$$R_{out} \approx g_{m1}r_{O1}r_{O2}$$

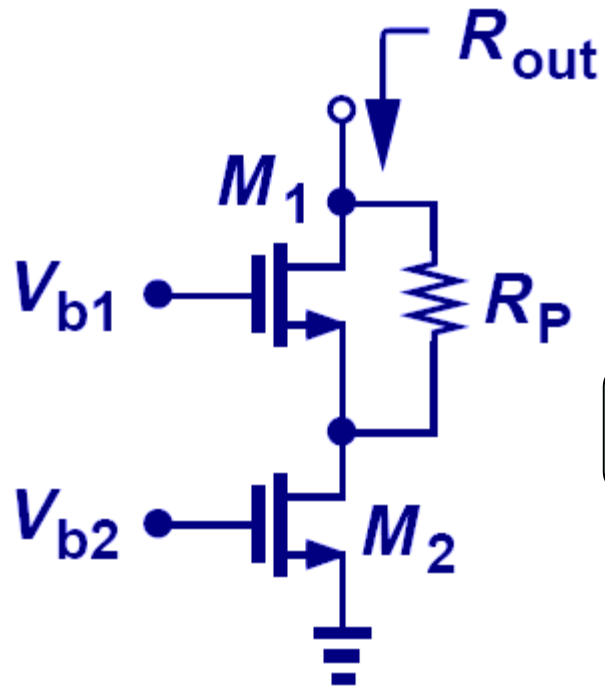
ماسفت نوع P کسکد شده

$$R_{out} = (1 + g_{m1}r_{O1})r_{O2} + r_{O1}$$

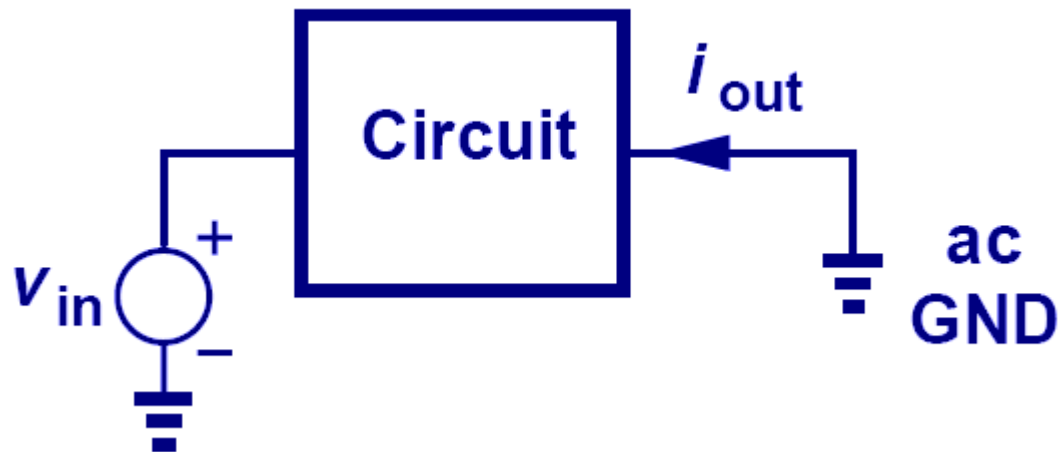
$$R_{out} \approx g_{m1}r_{O1}r_{O2}$$

مثال

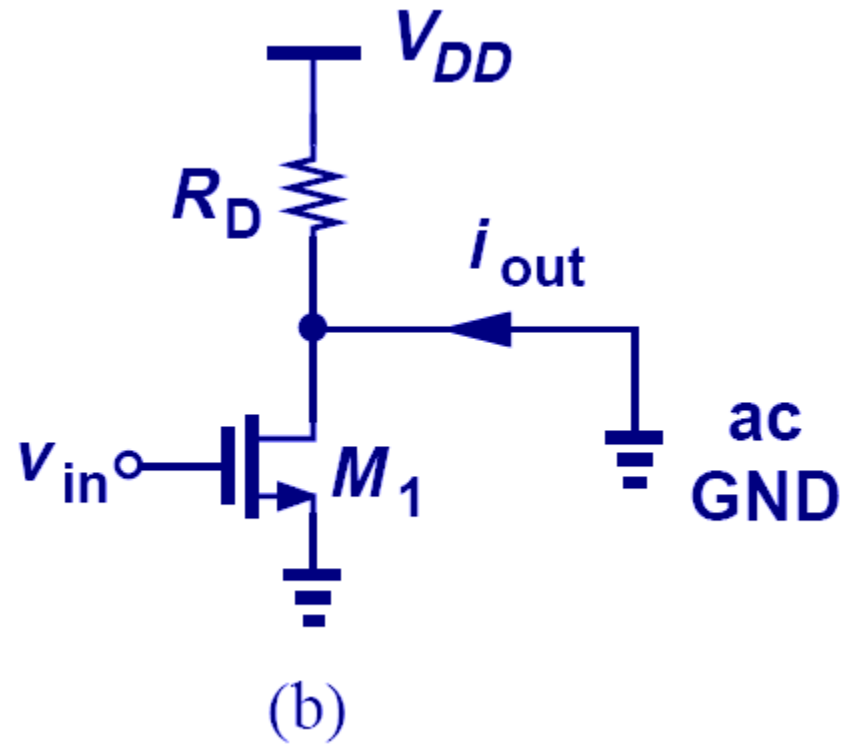
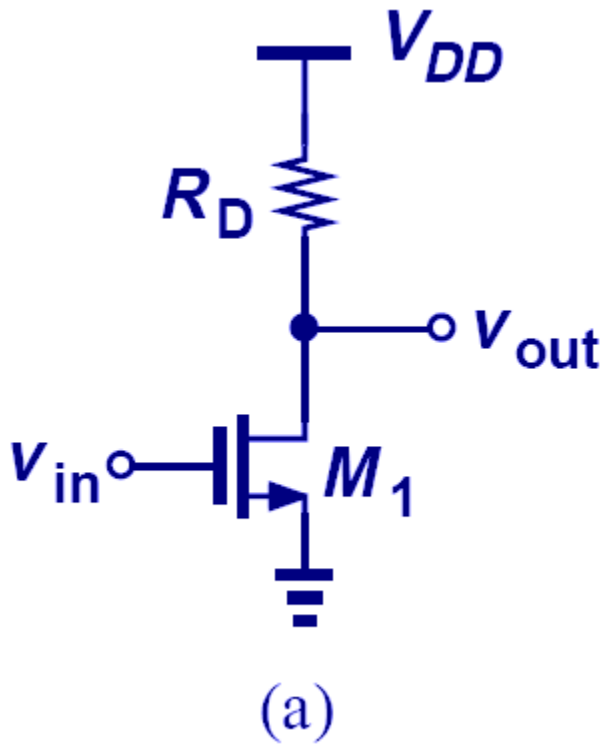
$$R_{out} = [1 + g_{m1}(r_{O1} \parallel R_P)]r_{O2} + (r_{O1} \parallel R_P)$$

هدایت انتقالی در حالت اتصال کوتاه خروجی

$$G_m = \frac{i_{out}}{v_{in}} \Big|_{v_{out}=0}$$

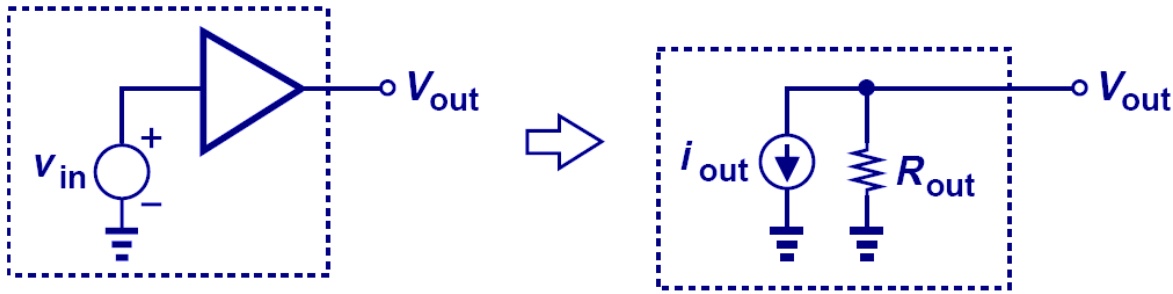
مثالی از محاسبه G_m

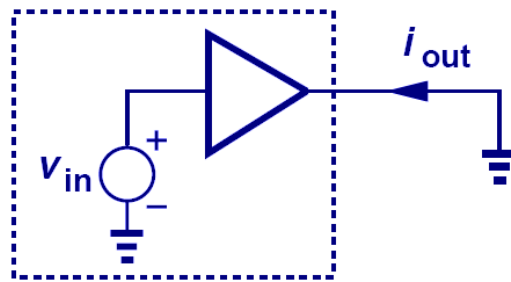
$$G_m = g_{m1}$$

محاسبه بهره ولتاژ

(a)

(b)

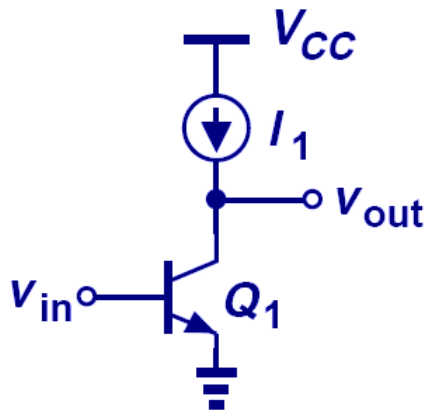
$$v_{out} = -i_{out} R_{out} = -G_m v_{in} R_{out}$$

$$v_{out} / v_{in} = -G_m R_{out}$$

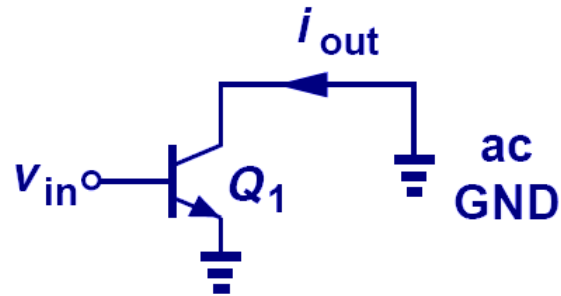
استخراج : Derivation

➤ با استفاده از مدار معادل نرتن تقویت کننده می توانیم یک رابطه مفید بین بهره ولتاژ، مقاومت خروجی و هدایت انتقالی تقویت کننده استخراج کنیم.

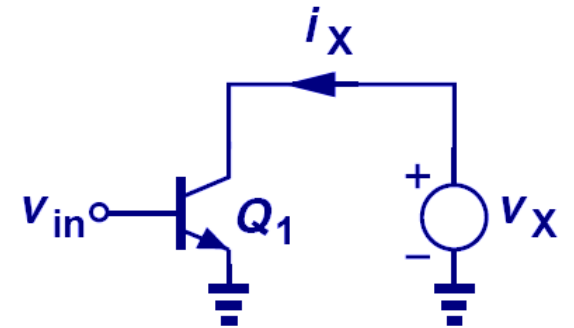
مثال

(a)

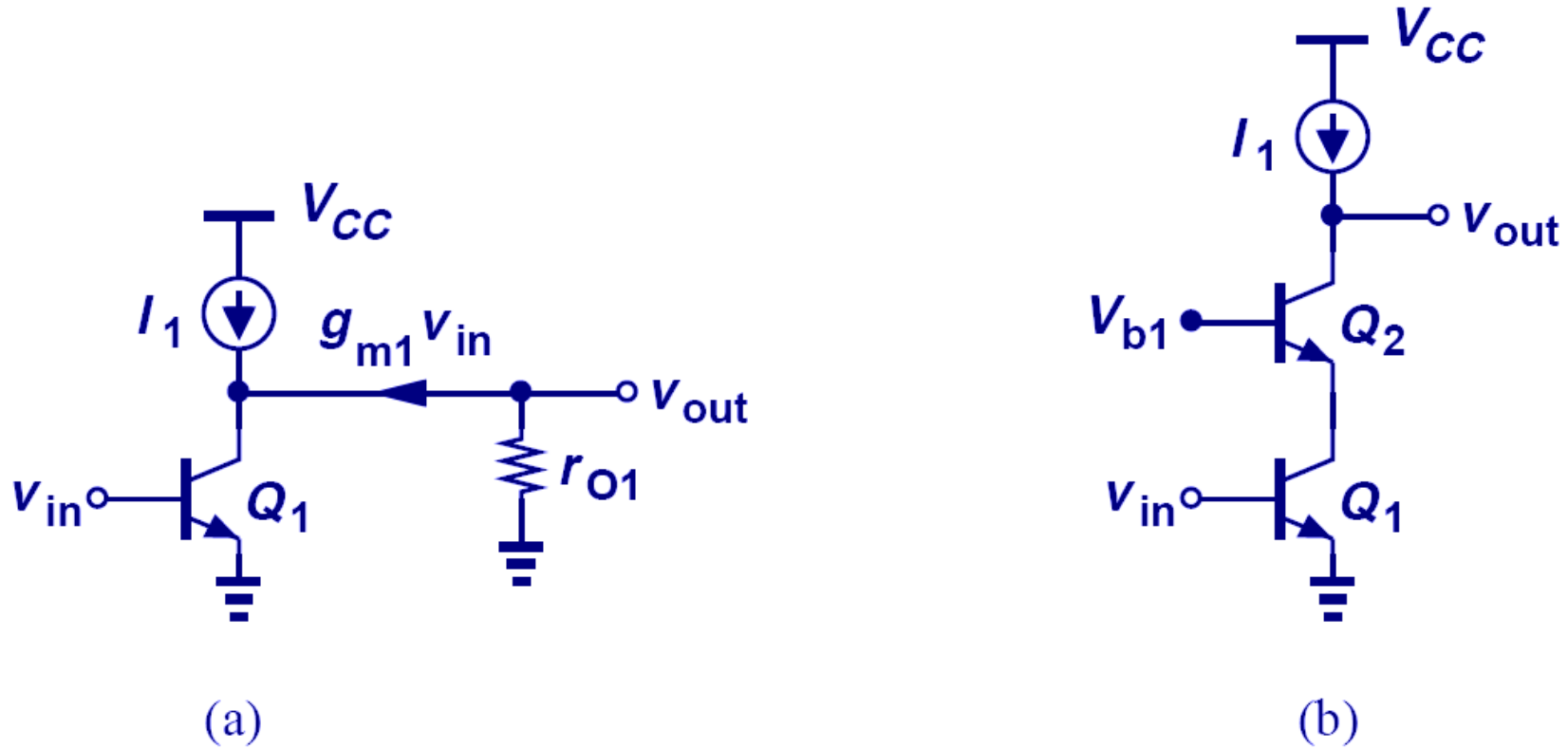
(b)

(c)

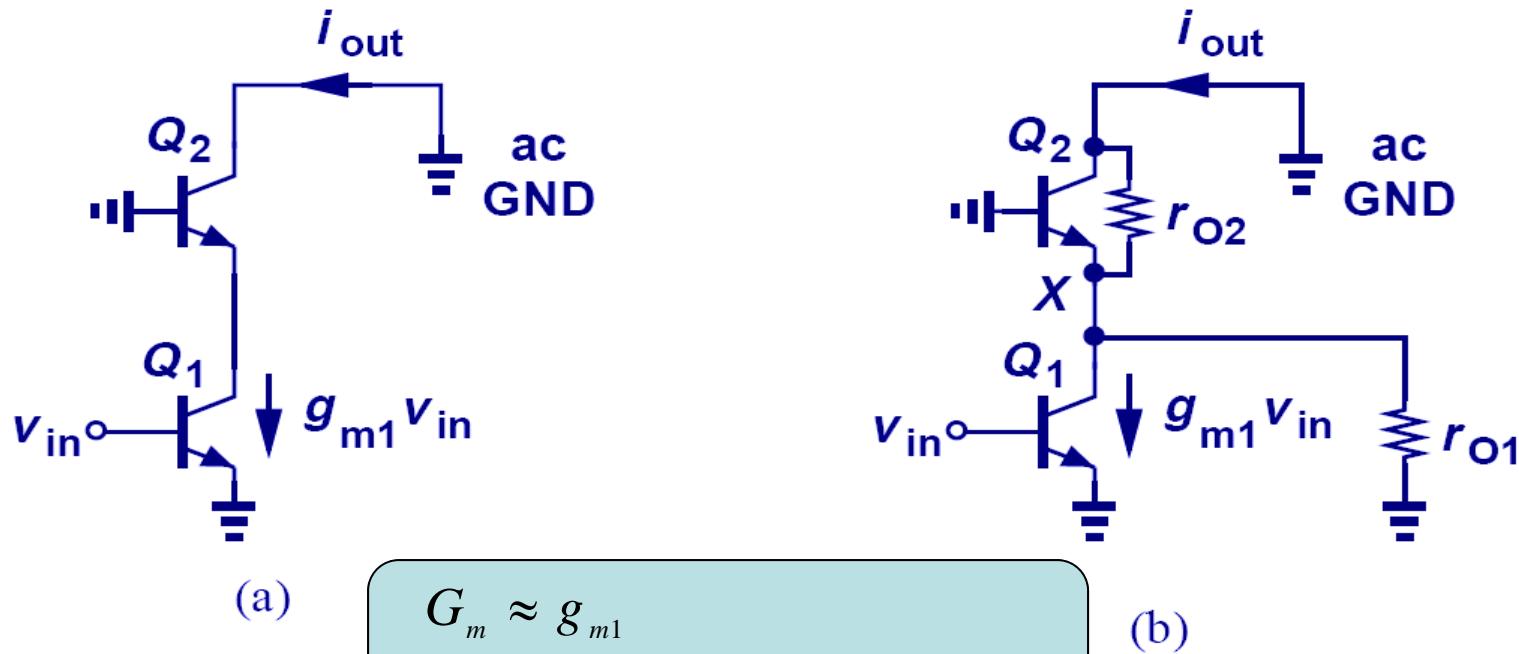
$$A_v = -g_{m1} r_{O1}$$

مقایسه بین تقویت کننده امیتر مشترک و تقویت کننده کسکد

➤ با توجه به اینکه مقاومت خروجی طبقه کسکد به مراتب بیشتر از مقاومت خروجی تقویت کننده امیتر مشترک است. ما انتظار داریم تقویت کسکد بهره ولتاژ به مراتب بیشتری داشته باشد.

محاسبه بهره ولتاژ تقویت کننده کسکد

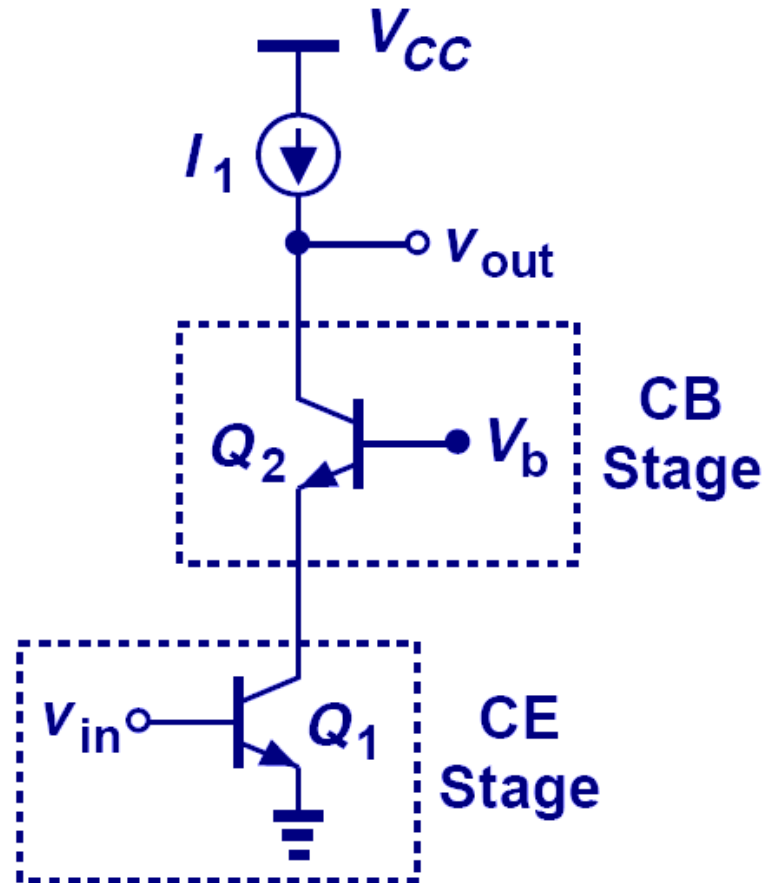

➤ نکته: در مدار فوق **Q2** به صورت یک ترانزیستور با اتصال دیودی است که امپدانس آن برابر است با:

$$r_{O2} \parallel \frac{1}{g_{m2}}$$

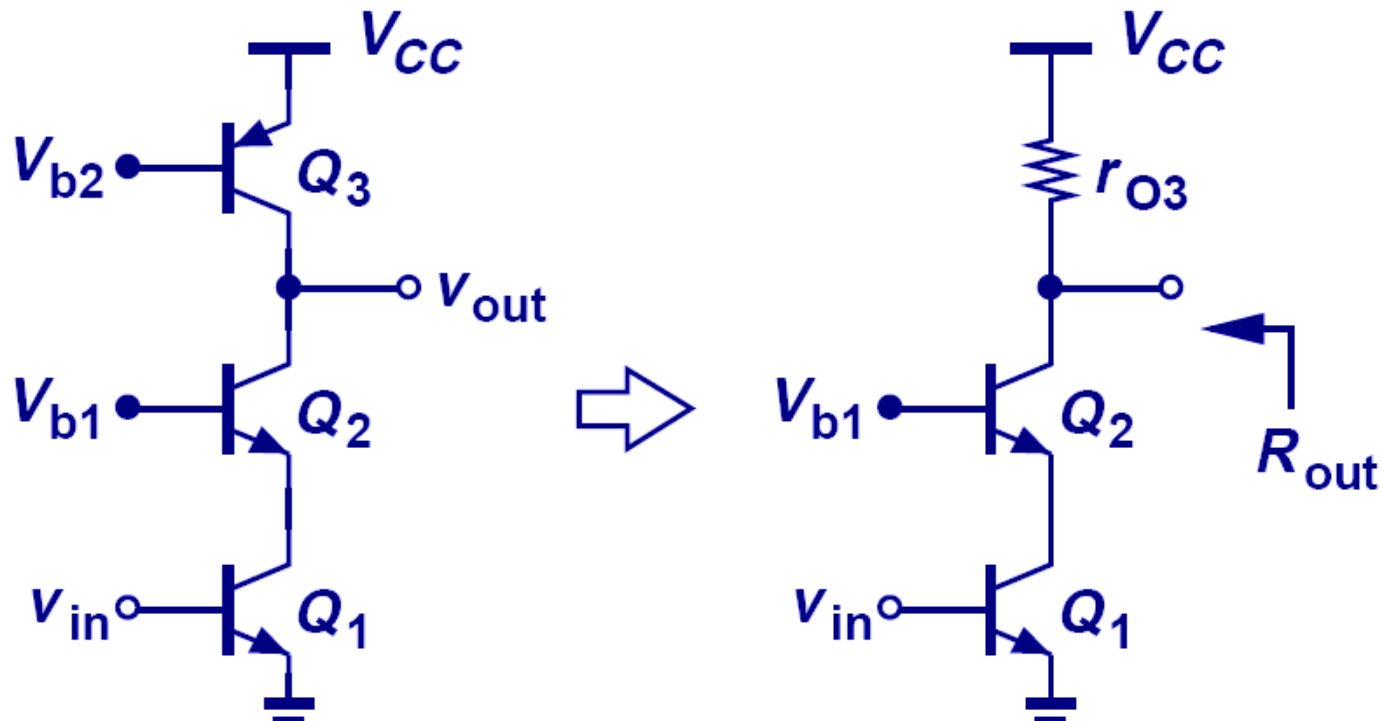
➤ جریان $g_{m1} V_{in}$ بین r_{O1} و دیود مذکور تقسیم می شود که تقریباً تمام آن از دیود ترانزیستوری عبور می کند.

نگرشی دیگر در مورد تقویت کننده کسکد

➤ یک تقویت کننده کسکد عملاً از دو طبقه امیتر مشترک و بیس مشترک تشکیل شده است که پشت سر هم بسته شده اند.

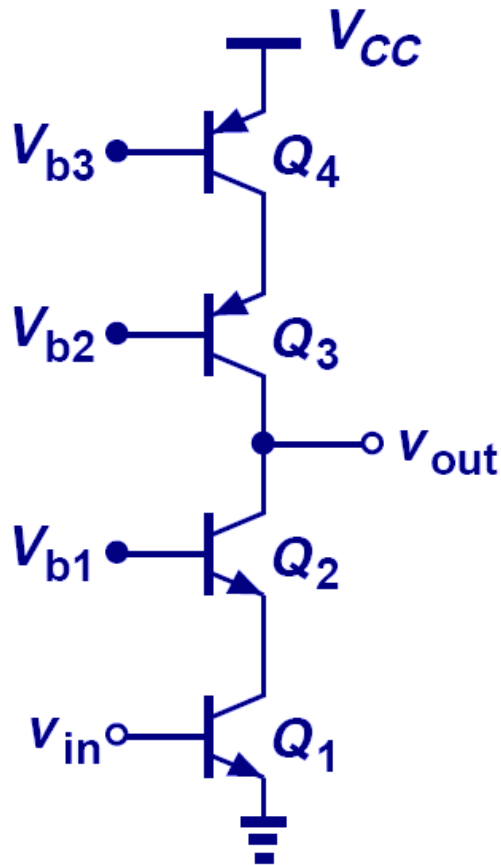
پیاده سازی منبع جریان در تقویت کننده کسکد

$$R_{out} \approx r_{O3} \parallel [g_{m2} r_{O2} (r_{O1} \parallel r_{\pi 2})]$$

➤ ترانزیستور Q3 نقش منبع جریان را ایفا می کند. مشاهده می شود که در مدار فوق، مقاومت خروجی به شدت افت کرده است.

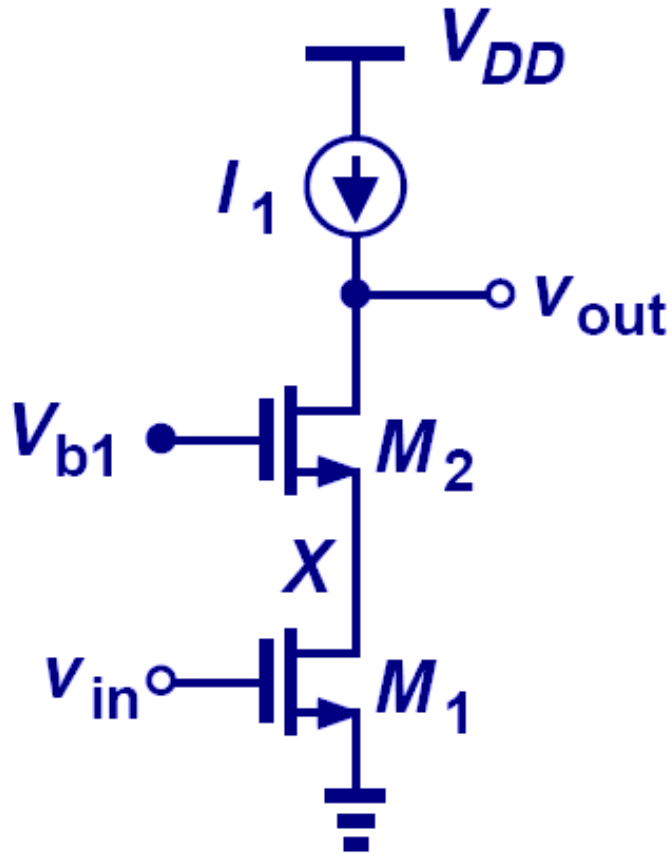
بهبود مدار قبلی

$$R_{out} \approx g_{m3} r_{O3} (r_{O4} \parallel r_{\pi3}) \parallel g_{m2} r_{O2} (r_{O1} \parallel r_{\pi2})$$

➤ به منظور جلوگیری از کاهش امپدانس خروجی، منبع جریان را با کسکد کردن ترانزیستور های Q3 و Q4 پیاده سازی کرده ایم.

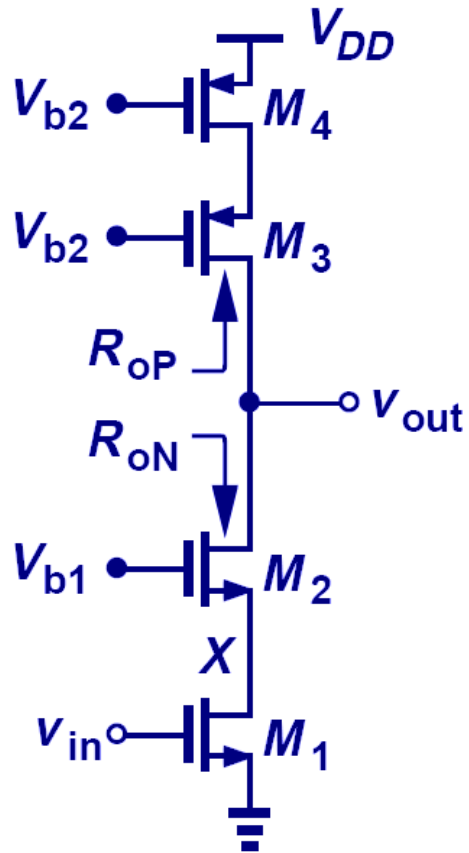
تقویت کننده کسکد با استفاده از ماسفت

$$A_v = -G_m R_{out}$$
$$A_v \approx -g_{m1} [(1 + g_{m2} r_{O2}) r_{O1} + r_{O2}]$$
$$A_v \approx -g_{m1} r_{O1} g_{m2} r_{O2}$$

پیاده سازی منبع جریان در تقویت کننده کسکد

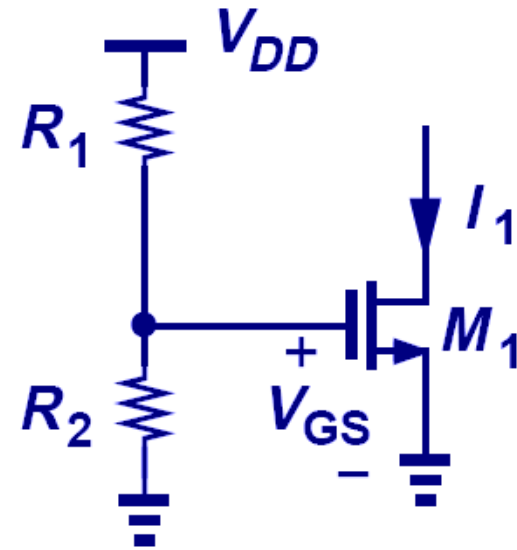
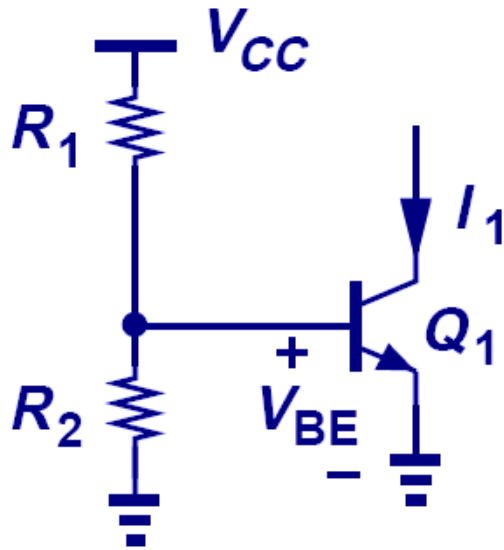

$$R_{on} \approx g_{m2} r_{O2} r_{O1}$$

$$R_{op} \approx g_{m3} r_{O3} r_{O4}$$

$$R_{out} = R_{on} \parallel R_{op}$$

وابستگی جریان بایاس به دما و ولتاژ تغذیه مدار

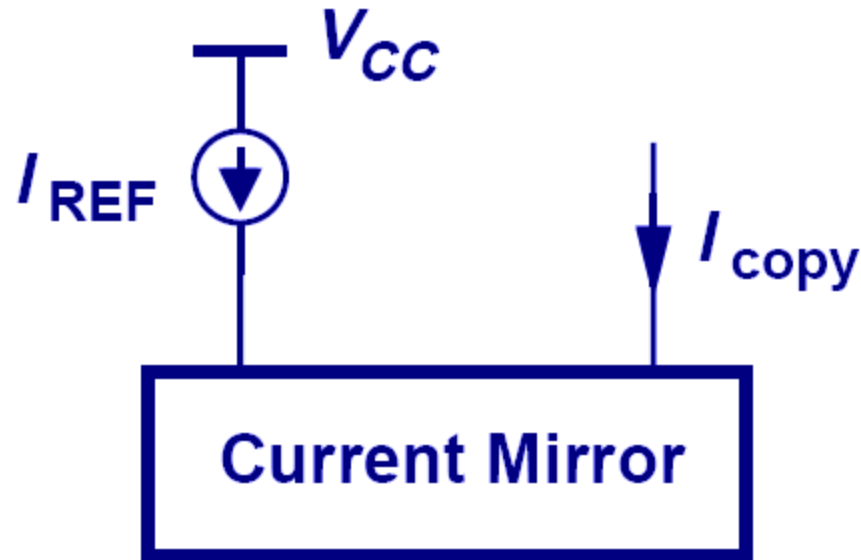

Assuming $V_{CC} / (R_1 + R_2) \gg I_B \rightarrow R_2 V_{CC} / (R_1 + R_2) = V_T \ln(I_1 / I_S)$

$$I_1 = \frac{1}{2} \mu_n C_{ox} \frac{W}{L} \left(\frac{R_2}{R_1 + R_2} V_{DD} - V_{TH} \right)^2$$

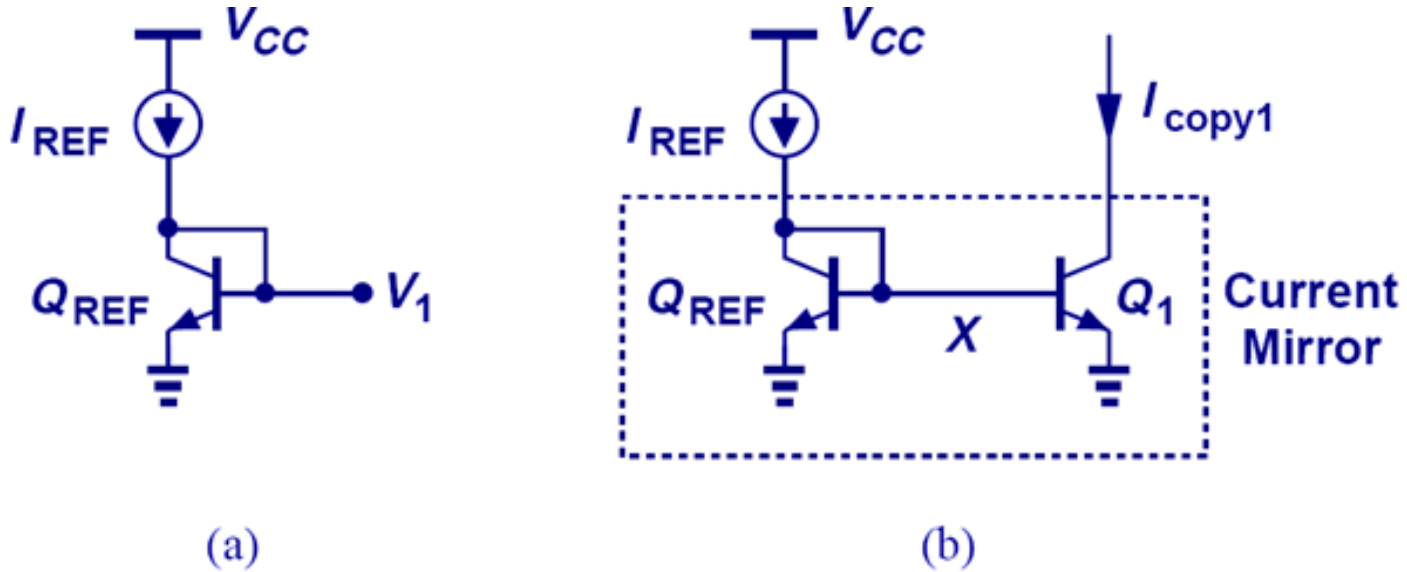
چون V_T , I_S , μ_n , V_{TH} به دما وابسته هستند، لذا هم در ترانزیستور دوقطبی و هم ماسفت جریان I_1 به دما و ولتاژ تغذیه وابستگی خواهد داشت. ➤

فلسفه استفاده از آینه های جریان

- در عمل یک منبع جریان مرجع (منبع جریان طلایی) که مقدار آن مستقل از دما و ولتاژ تغذیه است ایجاد می کنند و به وسیله آینه های جریان به هر تعداد که نیاز باشد از روی این منبع جریان مرجع کپی می کنند.
- مدار داخلی و جزئیات منبع جریان مرجع از حوصله درس خارج است.

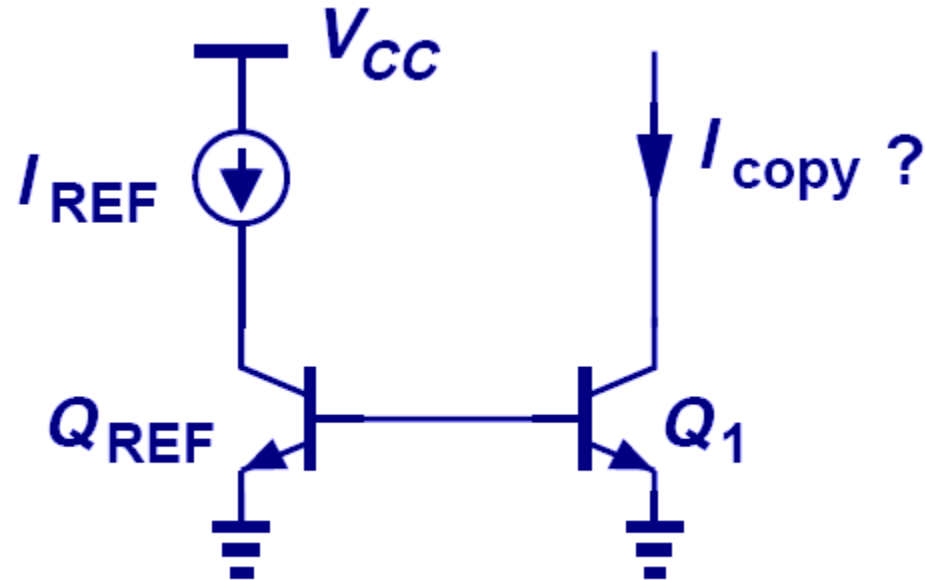
آینه جریان

$$\text{if } \beta = \infty \Rightarrow I_{copy} = \frac{I_{S1}}{I_{S,REF}} I_{REF}$$

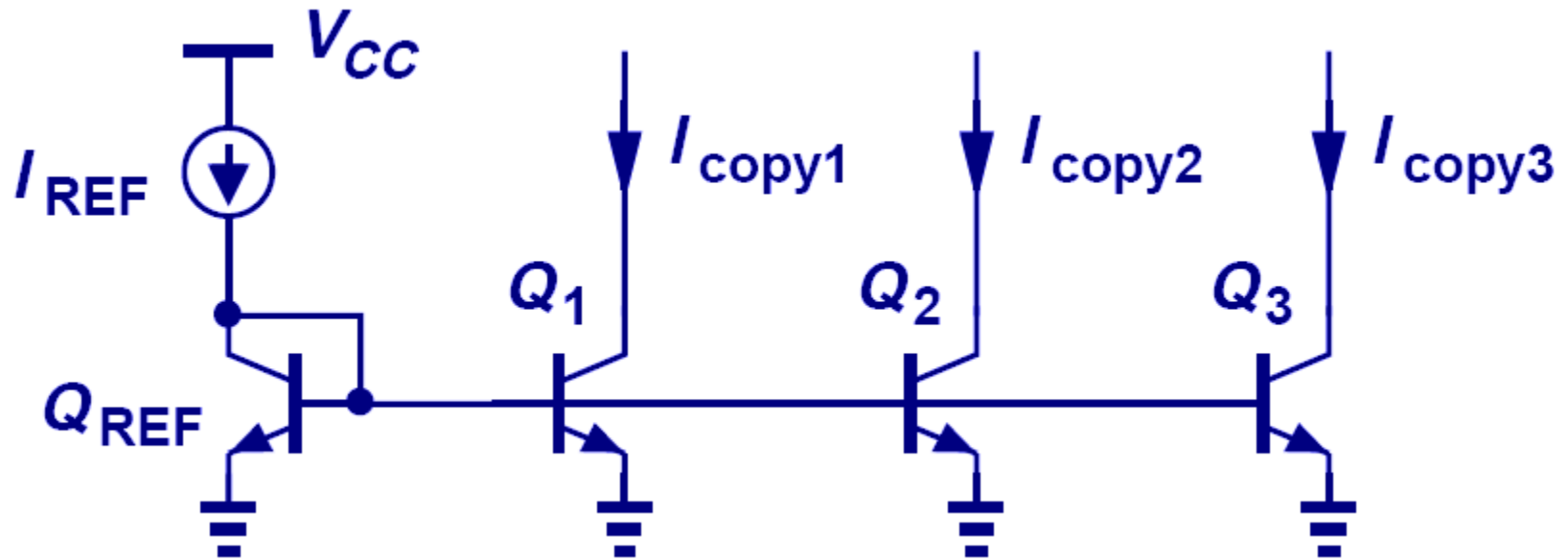
➤ عبور جریان از ترانزیستور با اتصال دیودی Q_{REF} ولتاژ V_1 را فراهم می کند. این ولتاژ برای بایاس ترانزیستور Q_1 استفاده می شود.

تحقق نادرست آینه جریان

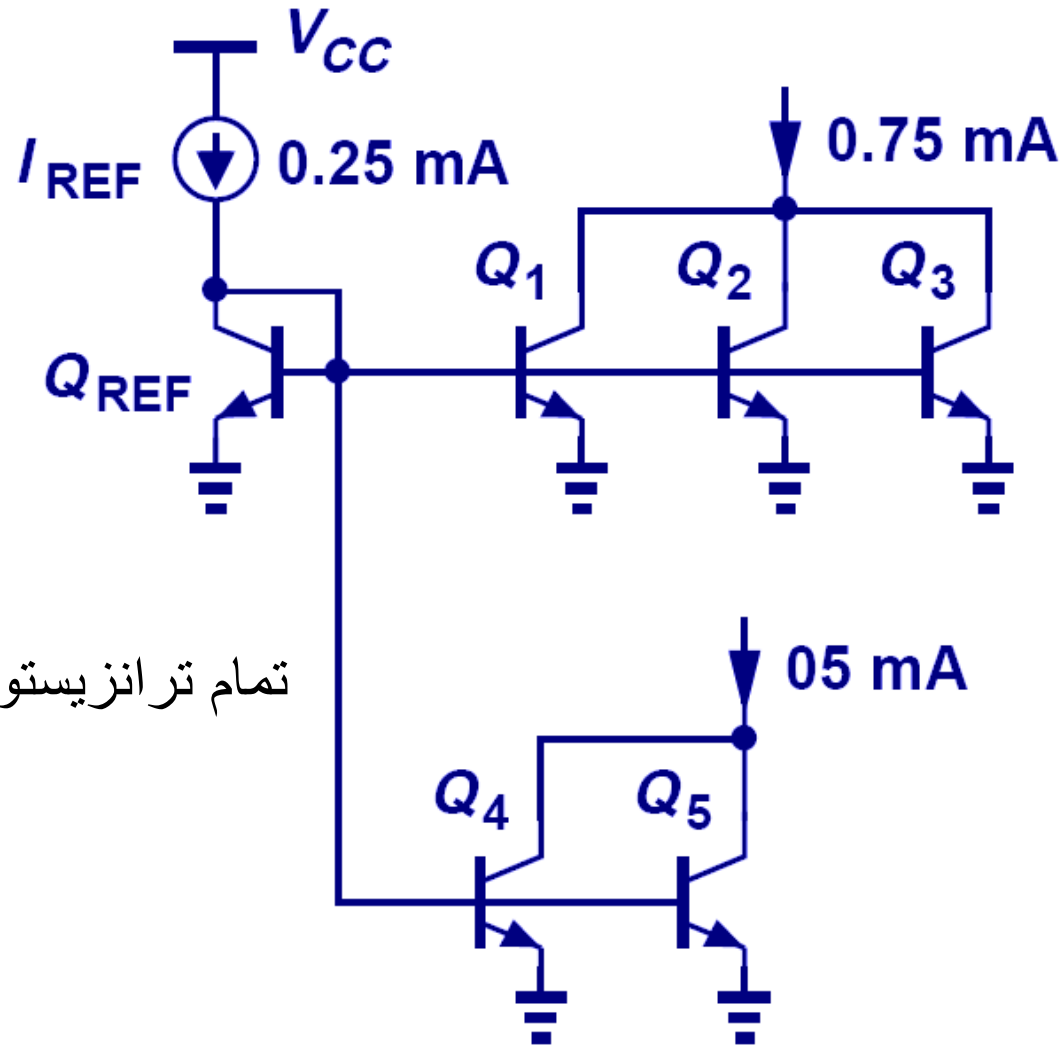
چون هیچ مسیری برای تامین جریان بیس ترانزیستورها موجود نیست، لذا جریان بیس برابر با صفر است و به تبع آن داریم: $I_{copy}=0$ ➤

چندین کپی از I_{REF}

$$\text{if } \beta = \infty \Rightarrow I_{copy,j} = \frac{I_{S,j}}{I_{S,REF}} I_{REF}$$

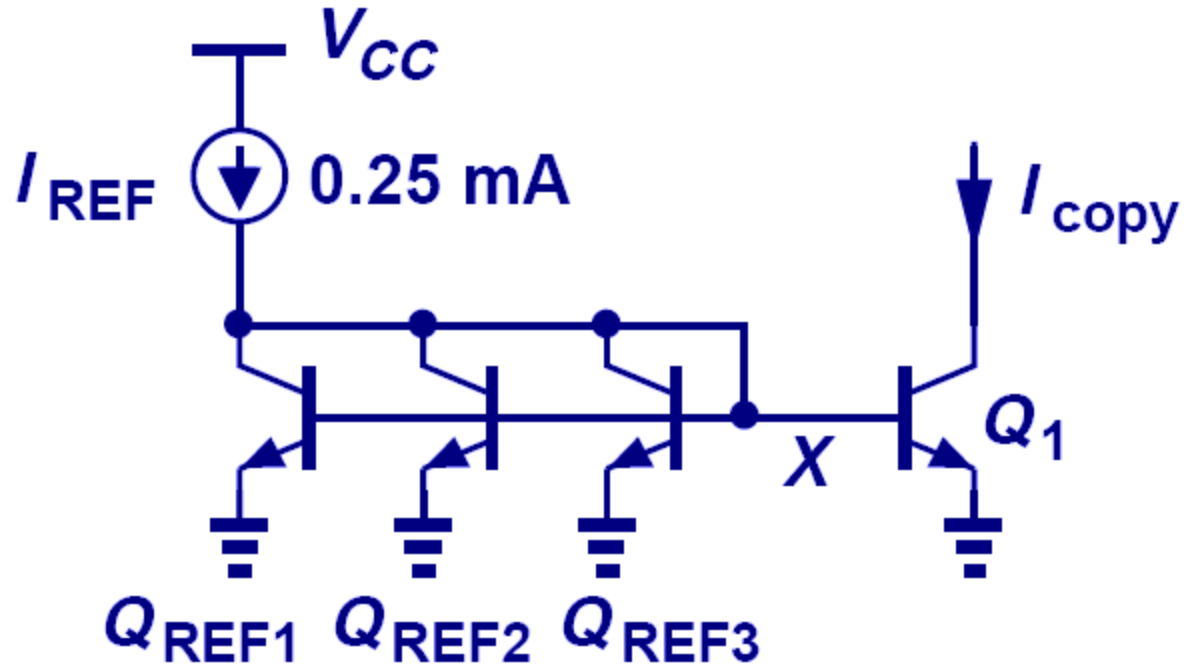
مثال

$$\beta = \infty$$

تمام ترانزیستورها مشابه هستند.

مثال

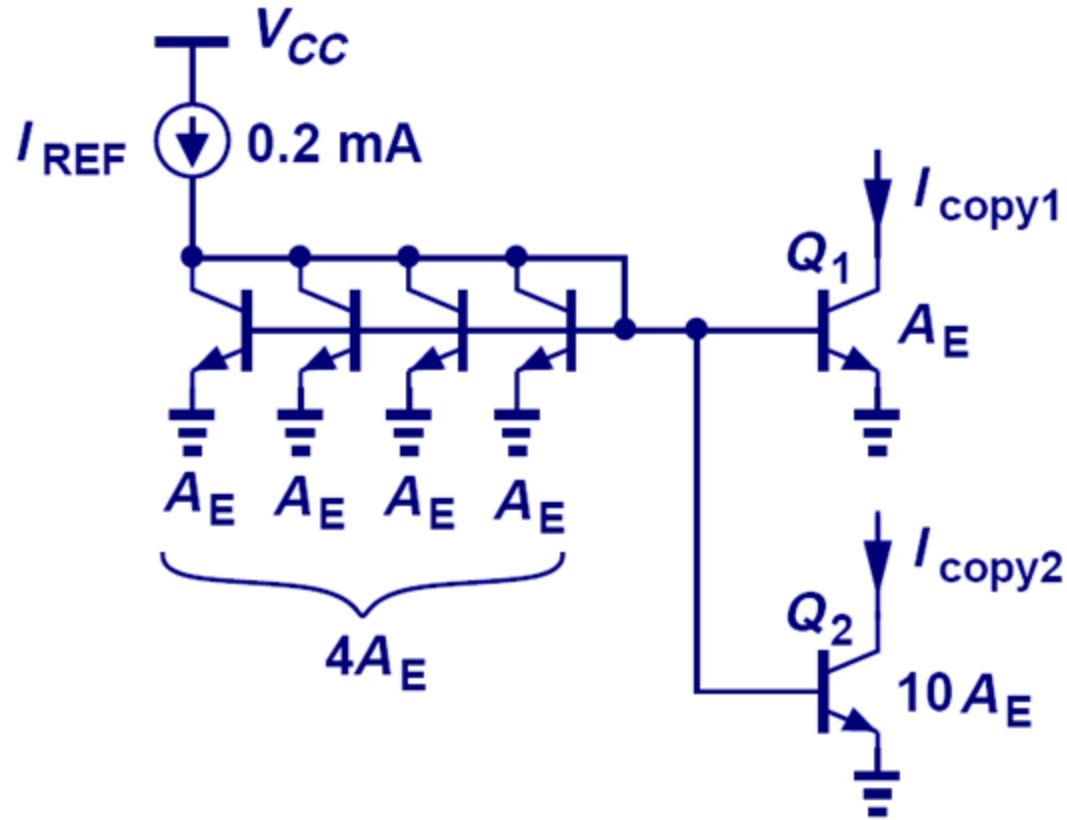
$$\beta = \infty$$

تمام ترانزیستورها مشابه هستند.

$$I_{copy} = \frac{1}{3} I_{REF}$$

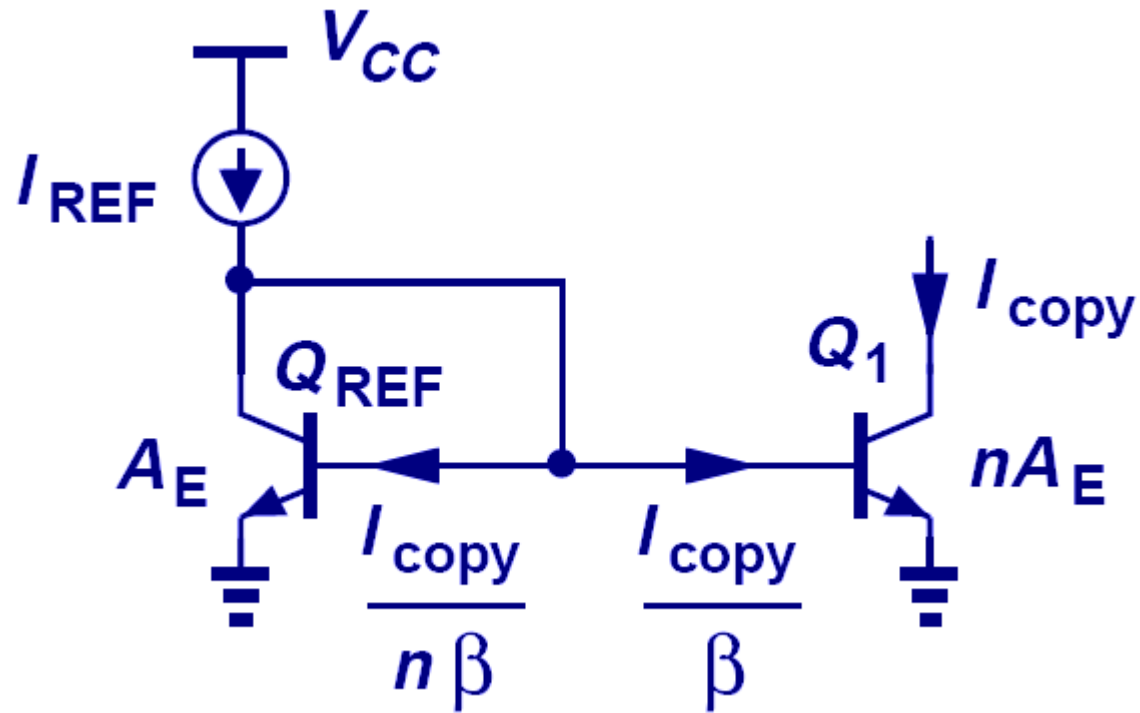
مثال

$$\beta = \infty$$

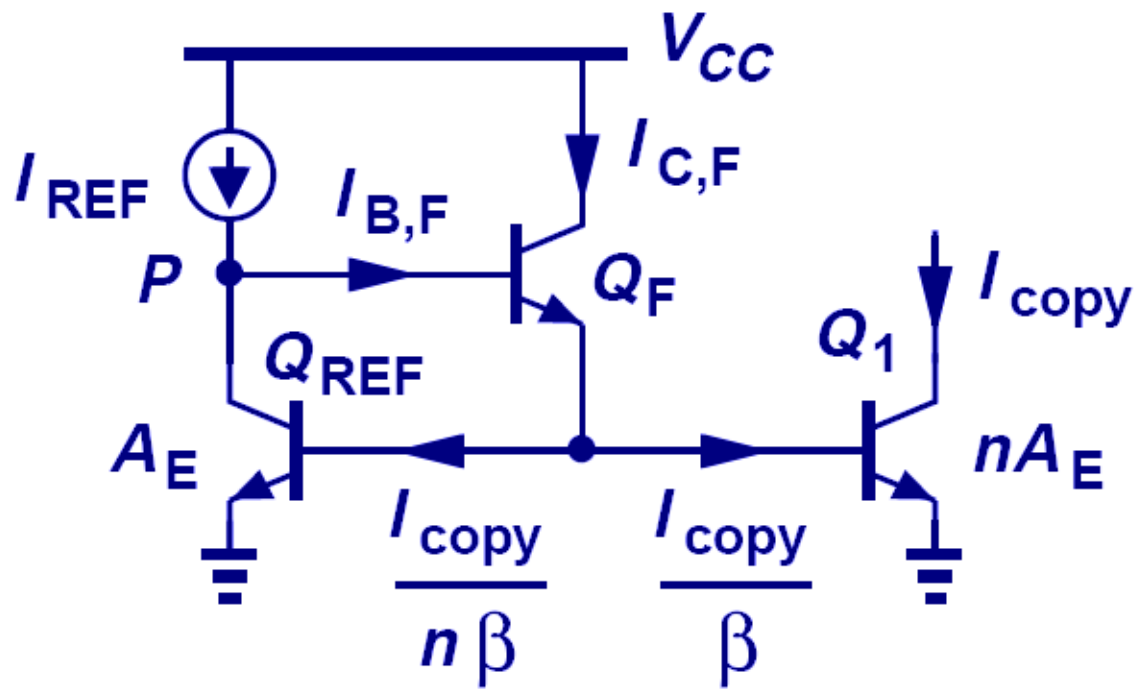
- $I_{\text{copy1}} = 0.05\text{mA}$
- $I_{\text{copy2}} = 0.5\text{mA}$

اثر جریان بیس در آینه جریان

$$I_{copy} = \frac{nI_{REF}}{1 + \frac{1}{\beta}(n+1)}$$

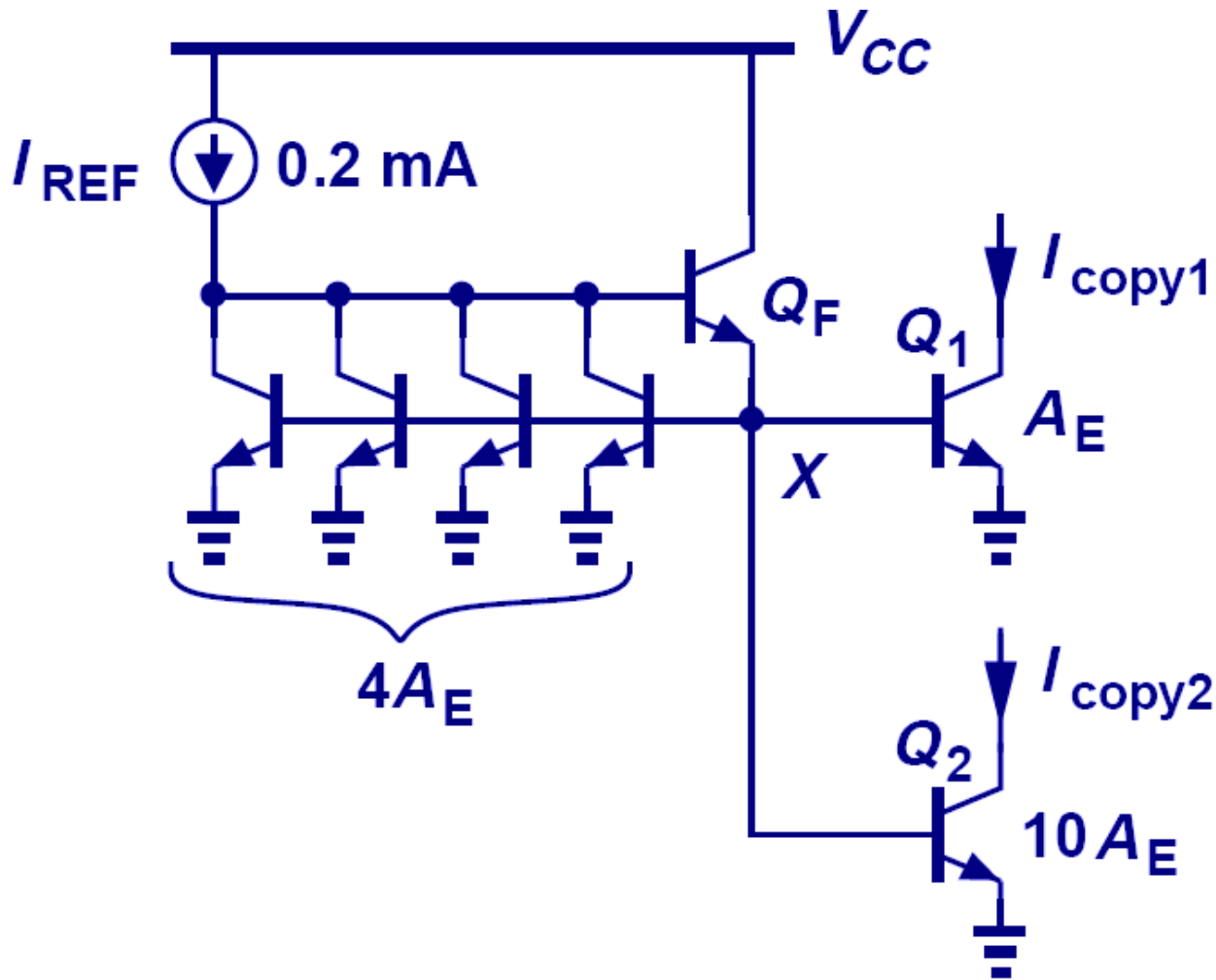
بهبود مدار قبل

$$I_{copy} = \frac{nI_{REF}}{1 + \frac{1}{\beta^2}(n+1)}$$

مثال

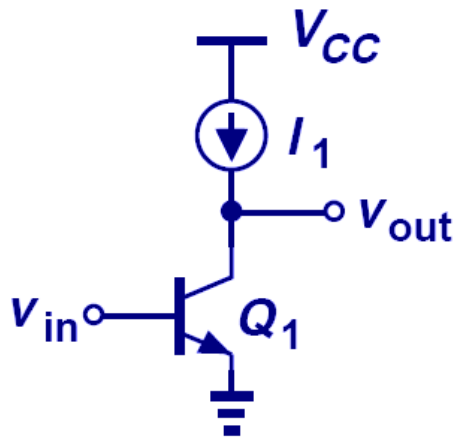
ترانزیستورها دارای بتای یکسان و محدود هستند.

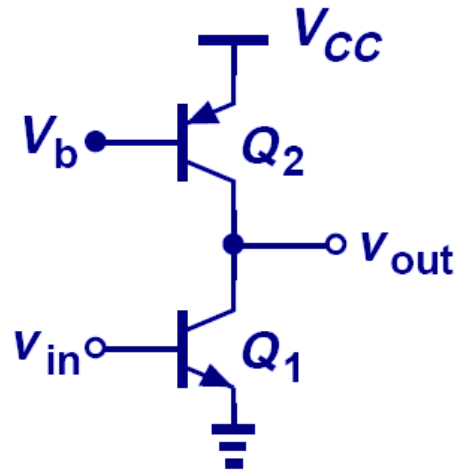
$$I_{copy1} = \frac{I_{REF}}{4 + \frac{15}{\beta^2}}$$

$$I_{copy2} = \frac{10I_{REF}}{4 + \frac{15}{\beta^2}}$$

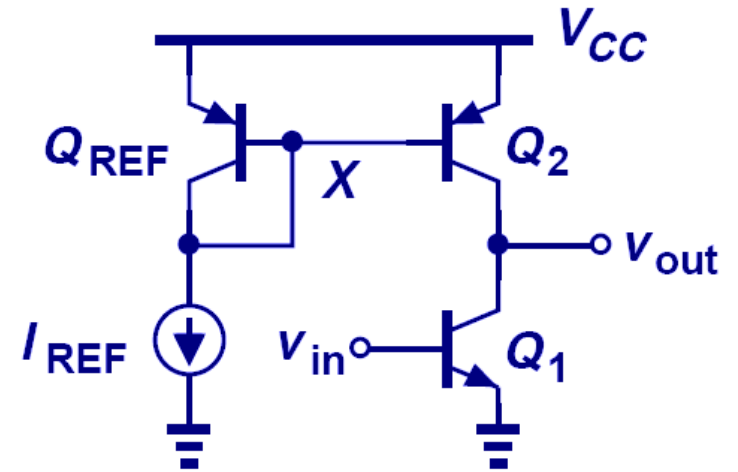
آینه جریان PNP

(a)

(b)

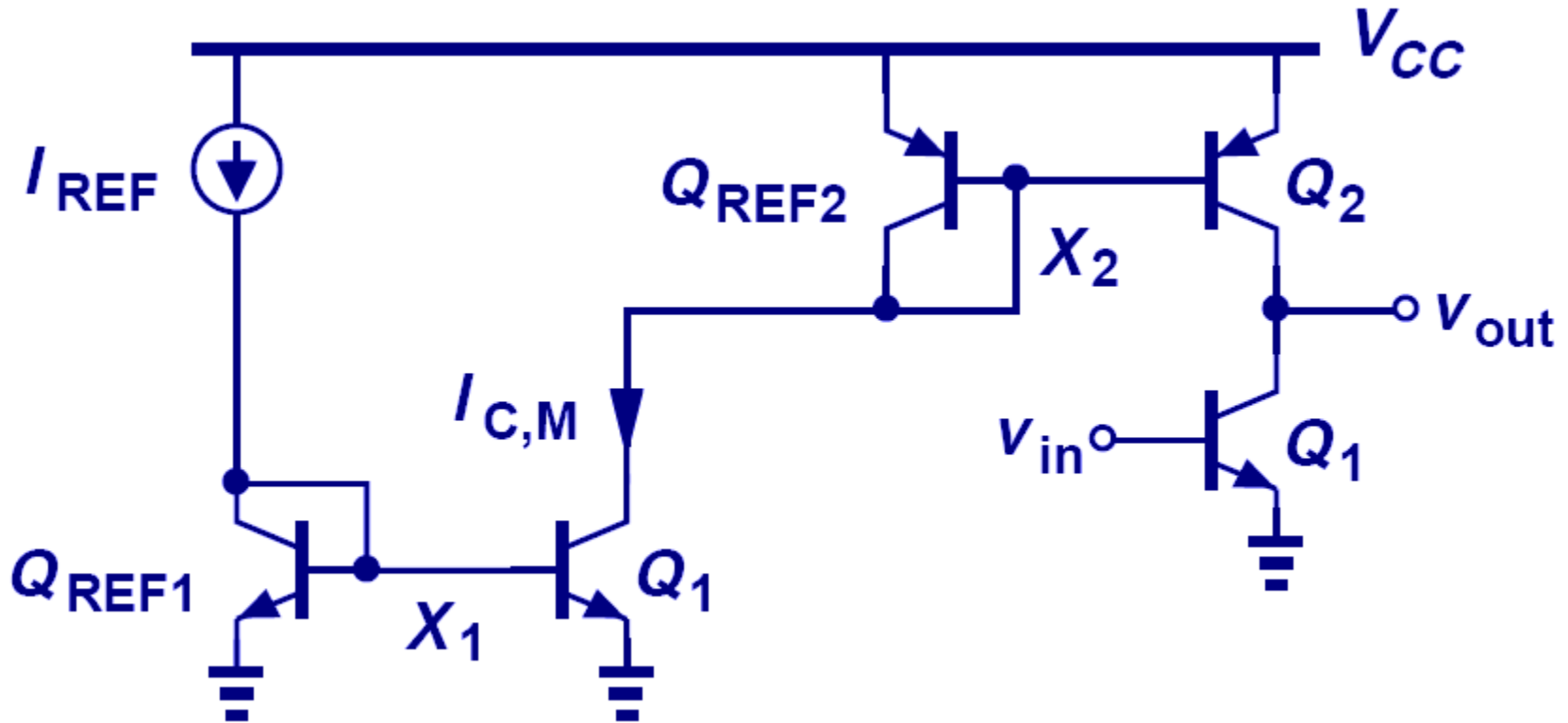

(c)

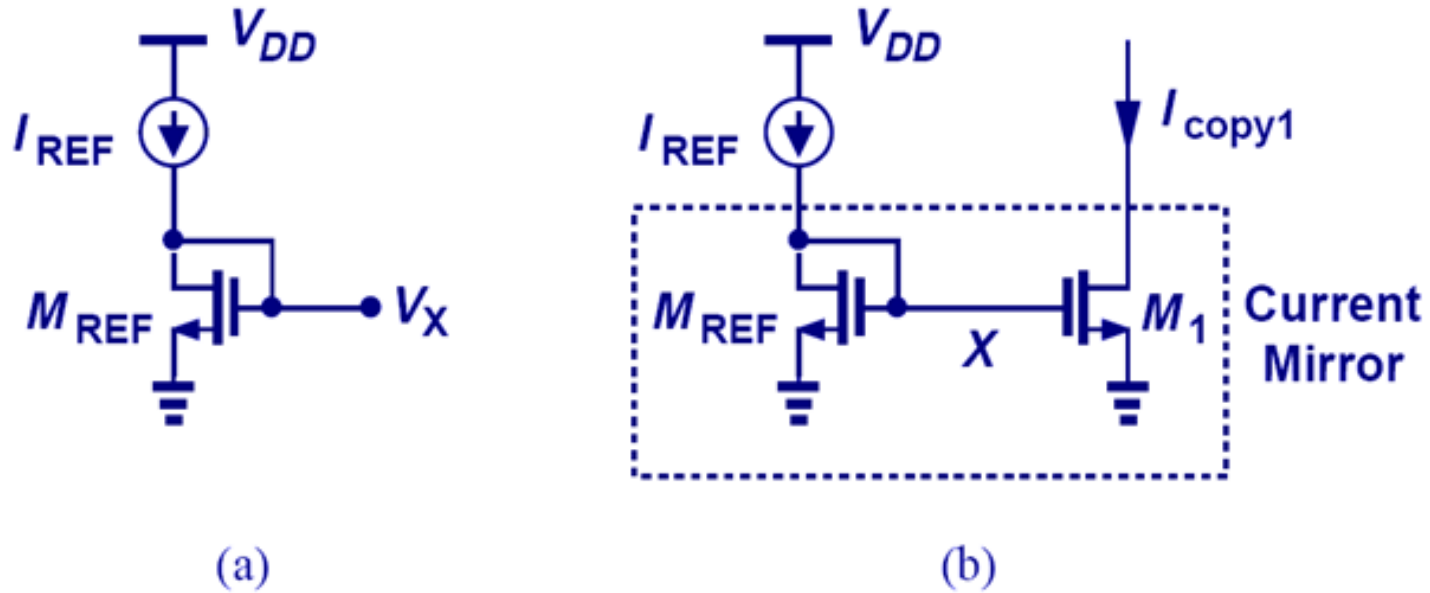
➤ معمولاً آینه های جریان PNP به عنوان بار تقویت کننده های NPN مورد استفاده قرار می گیرند.

➤ نحوه تولید I_{REF} در مدار فوق در اسلاید بعد بیان شده است.

ادامه اسلاید قبل

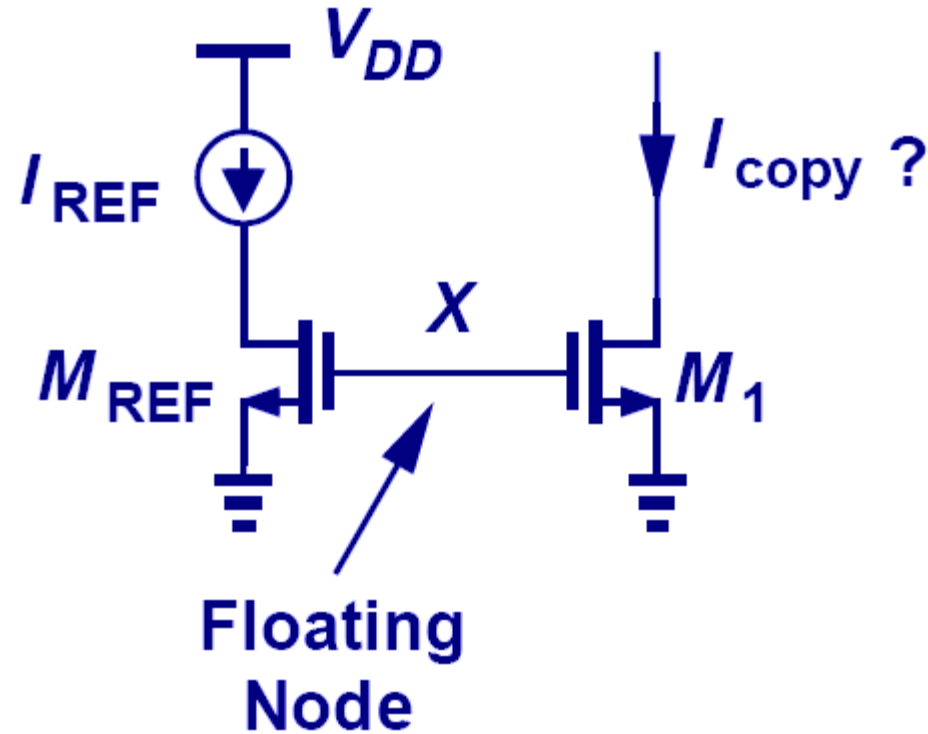

آینه جریان با استفاده از ماسفت

➤ همان مفاهیمی که در مورد آینه جریان با استفاده از ترانزیستور دوقطبی بیان شد، در اینجا نیز معتبر است.

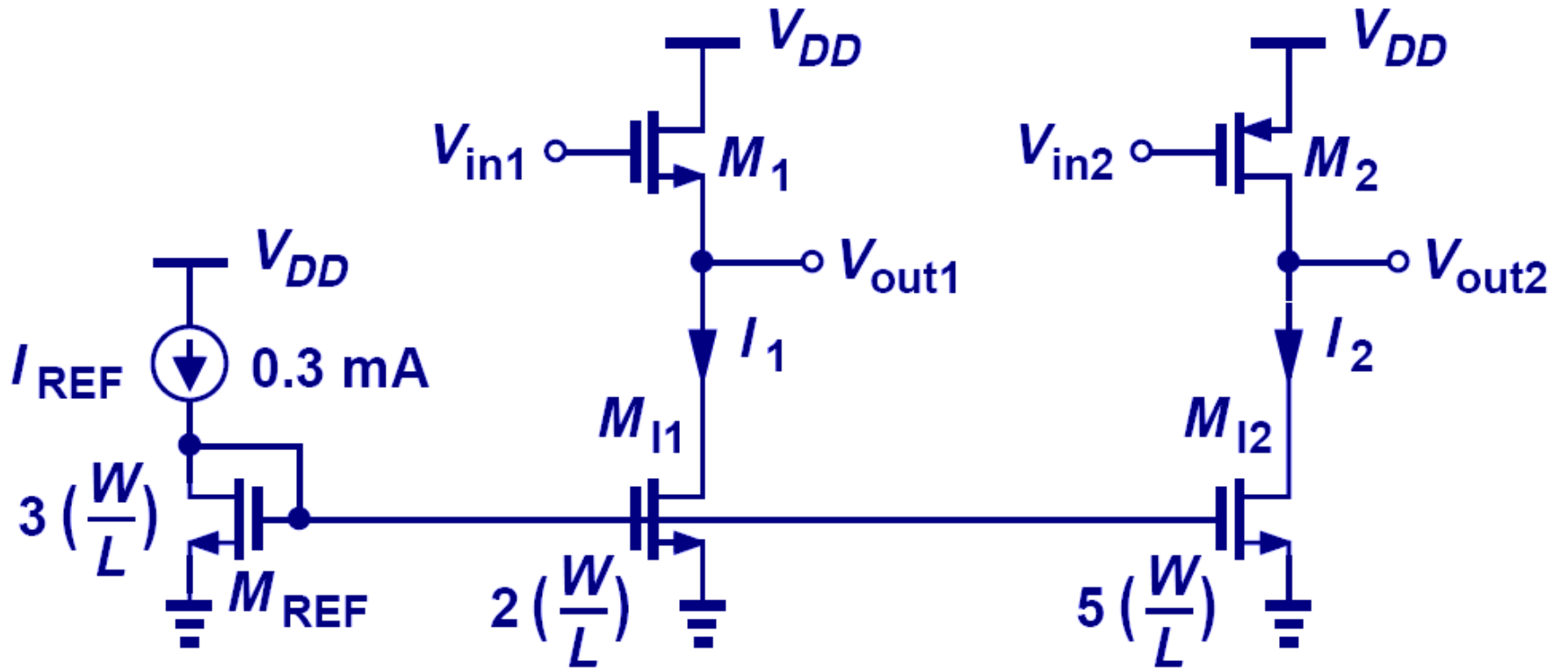
تحقق نادرست آینه جریان

➤ ایراد مدار بالا این است که گره V_X معلق و ولتاژ آن نامعلوم می باشد.

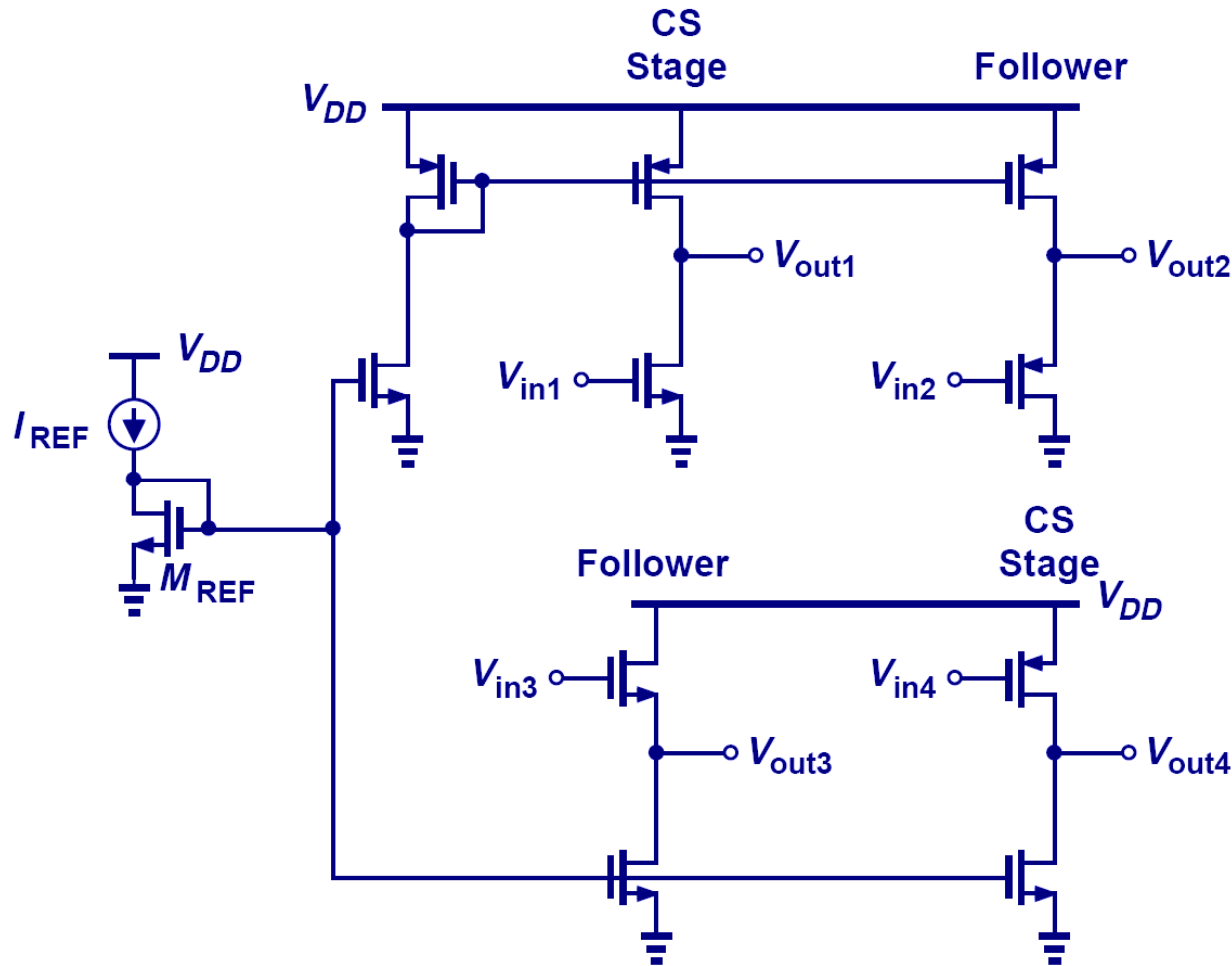
مثال

➤ $I_1 = 0.2 \text{ mA}$

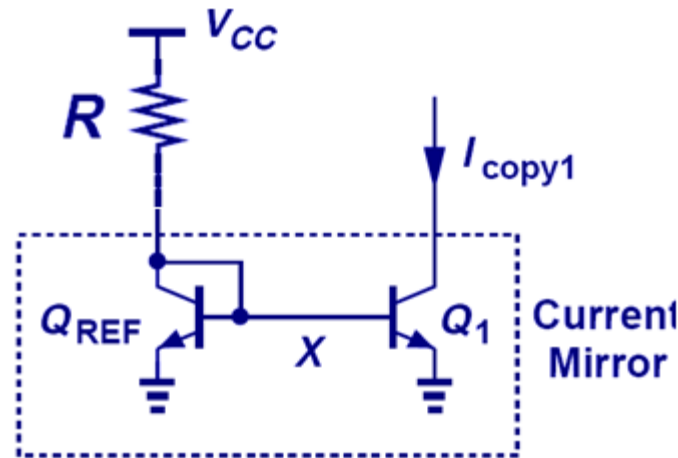
➤ $I_2 = 0.5 \text{ mA}$

آینه جریان CMOS

➤ در مدار بالا نشان داده ایم که چگونه می توان از یک منبع جریان مرجع (طلایی) کپی کرد و منابع جریان NMOS و PMOS را ایجاد کرد.

استفاده از مقاومت خارج از تراشه به جای منبع جریان مرجع

$$\text{if } \beta = \infty \Rightarrow I_{copy} = \frac{I_{S1}}{I_{S,REF}} \times \frac{(V_{CC} - 0.7)}{R}$$

$$\text{if } \beta = \text{finite} \Rightarrow I_{copy} = \frac{I_{S1}}{I_{S,REF}} \times \frac{(V_{CC} - 0.7)}{R} \times \frac{1}{1 + \frac{1}{\beta} \left(1 + \frac{I_{S1}}{I_{S,REF}} \right)}$$

➤ به دلیل اینکه مقاومت های داخل تراشه به شدت با دما تغییر می کنند، لذا مقاومت R حتما بایستی از نوع off-chip باشد.